

Megértés akadályok nélkül

*gyakorlati útmutató a
hallássérült személyekkel
való kommunikációhoz*

A siket és nagyothalló személyek számára a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés feltétele az akadályoktól mentes információ és kommunikáció.

Egyenlő esélyek: teljes élet

A hallássérülés nem akadály a teljes, minőségi életnek, ha a társadalom, az állam, az egészségügyi és szociális ellátórendszer biztosítja az egyenlő esélyű hozzáférést az információkhoz, kommunikációhoz és a szolgáltatásokhoz. A korai felismerés, a megfelelő fejlesztés, a jelnyelv elsajátítása, a megfelelő hallássegítő eszközök, valamint az akadálymentes környezet mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a siket és nagyothalló emberek életminősége javuljon és társadalmi részvételük érvényesüljön.

Az orvosok, védőnők, pedagógusok és egészségügyi dolgozók kulcsszerepet játszanak abban, hogy a hallássérült emberek biztonságosan és egyenlő módon férjenek hozzá a szolgáltatásokhoz és az információkhoz.

Kik a siket és nagyothalló személyek?

A „hallássérült személyek” kifejezés egy gyűjtőfogalom, mely a siket és a nagyothalló személyeket foglalja magába, függetlenül a hallássérülés okától, súlyosságától és a hallásállapot milyenségétől.

A **nagyothalló emberek** hallásvesztése hallást segítő eszközzel általában jól korrigálható, ezért a legtöbben hallókészüléket vagy más, hallást segítő eszközt, pl. cochleáris implantátumot viselnek. Sokan ezért nem ismerik a jelnyelvet.

A **siket személyek** hallása még hallókészülékkel sem korrigálható. A siket közösség elsődleges kommunikációs csatornája a **jelnyelv**, amely éppoly természetes és önálló nyelv, mint a hangzó nyelvek. A magyar jelnyelv a siket közösség identitásának alapja, amelyet törvény is elismer. A jelnyelvet használó közösség nyelvi kisebbségként része a társadalmi sokszínűségnek.

Kifejezések, szóhasználat

Az érintett személyek méltóságának tiszteletben tartása érdekében fontos odafigyelni a helyes kifejezések használatára.

Helyes kifejezések

fogyatékosággal élő személy vagy ember; hallássérült/siket/nagyothalló/siketvak személy vagy ember; hallássérülés, siketség, nagyothallás; jelnyelv; jelnyelvi tolmács; jelelés

Kerülendő kifejezések

fogyatékkal élő, fogyatékos; süket, süketnéma, siketnéma, süketvak, néma, beszédzavaros, halláskárosodott, jelbeszéd, mutogatás

Mentorszülő hálózat

A hallássérült gyermekek nyelvi és kommunikációs fejlesztését a lehető legkorábban el kell kezdeni. **A szülők és a család bevonása kulcsfontosságú**, azonban nekik is információra, támogatásra van szükségük.

Ebben nyújt segítséget a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ) és a Jel Alapítvány által működtetett **országos mentorszülő hálózat**. Ez egy olyan közösség, amelyben siket vagy nagyothalló gyermeket nevelő, már tapasztalt szülők segítik azokat a családokat, akiknél frissen derült ki a gyermek hallássérülése. Szülők segítenek szülőknek tapasztalataik megosztásával, lelki támogatással és hasznos információk átadásával.

Amennyiben Ön munkája során hallássérülésben érintett családdal találkozik, kérjük, tájékoztassa őket a mentorszülő hálózat elérhetőségeiről!

Jelnyelvi tolmácsszolgáltatás

A siket és nagyothalló személyeknek az élet minden területén joguk van jelnyelvi tolmács igénybevételéhez. Különösen fontos ez orvosi, védőnői tájékoztatás, vizsgálat vagy jognyilatkozat esetén.

A jelnyelvi tolmácsszolgálatok az egész ország területén, minden vármegyeszékhelyen elérhetőek. Az érintett személyek térítésmentesen vehetik igénybe a szolgáltatást, személyesen vagy online. A jelnyelvi tolmácsok jelnyelven, írásban vagy szájról olvasás segítségével biztosítják az akadálymentes kommunikációt.

KONTAKT Tolmácsszolgálat

A KONTAKT Tolmácsszolgálat egy online videóalapú tolmácsszolgáltatás, ahol a siket, nagyothalló és halló személyek okoseszközzel, jelnyelvi tolmács virtuális közreműködésével kommunikálhatnak egymással.

Jelnyelvi tanfolyamok

A SINOSZ 2008 óta szervez jelnyelvi képzéseket országsszerte. A hallássérült gyermeket nevelő szülőpár egyik tagjának a SINOSZ térítésmentesen nyújt lehetőséget a jelnyelv elsajátítására.

Hogyan kommunikáljunk siket vagy nagyothalló személlyel?

- Mindig tartsuk a szemkontaktust a hallássérült személlyel.
- Lassan, szépen artikulálva, de a túlzott gesztikulációt kerülve beszéljünk.
- Fontos a megfelelő fényviszonyok biztosítása.
- Egyszerűbb, rövidebb mondatokban kommunikáljunk, kerüljük az idegen kifejezéseket.
- Ellenőrizzük a megértést a fontos információk visszakérdezésével, leírásával.
- Amikor jelnyelvi tolmács segíti a kommunikációt, akkor is közvetlenül a siket/nagyothalló személyhez beszéljünk, ne a jelnyelvi tolmácshoz.

Bízunk benne, hogy ez a tájékoztató gyakorlati segítséget nyújt a mindennapi munkában, és erősíti a nagyothalló és siket közösség kultúrájának és identitásának megismerését.

További információk

Siketek és Nagyothallók
Országos Szövetsége
www.sinosz.hu

Mentorszülői hálózat
www.mentorszulo.hu

KONTAKT Tolmácsszolgálat
www.skontakt.hu

Jelnyelvi tolmácsszolgálat
www.tolmacsszolgalat.hu

Jelnyelvtanulás
www.jelnyelv.hu

A mentorszülő hálózat működtetésében
együttműködő partnerünk:
Jel Alapítvány
www.jelalapitvany.hu

sinosz
Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége

